

DBHko ikasleak LHkoen erreferente

Kokatzea

DBH3ko ikasleak LH6koenagan joatea nahi da, eta haientzat erreferente izatea. Saio bat prestatuko da non ikasle horiek LH6koekin euskararen erabilerari buruz hitz egingo duten.

DBH4ra iristen direnean besteak DBH1era iritsiko dira. Une horretan beste saio bat egingo da, institutuan kokatzeko aurkezpen moduko bat.

Helburuak:

- Institutuko dinamikaren berri eman nahi zaie LH6ko ikasleei, eta, bereziki, euskararen erabilerari buruz egoera zein den eta beraingandik zer espero den azalduko zaie.

Nola egingo da?

- Udaberrian DBH3ko ikasle talde bat osatuko da. Borondatezkoa.
- Helburua azalduko zaie eta dinamika prestatuko da beraiekin.
- Binaka edo hiruak joango dira LH6ko taldeetara.
- Bi saio egingo dira: bat institutuari buruzkoa eta bestea euskararen erabilerari buruzkoa.

- Udazkenean DBH4ko talde bat osatuko da (udaberriko berbera izan daiteke).
- Helburua azalduko zaie eta dinamika prestatuko da beraiekin.
- Binaka edo hiruak joango dira DBH1eko taldeetara (haiek dira udaberrian LH6n zeudenak).

Udaberriko lehenengo saioa:

- DBHko ikasle bakoitzak bere burua aurkeztuko du: izena, non ikasi zuen, zein gai edo arlotan duen erraztasuna eta zailtasunak, zein alde aurkitu zuen LHtik DBHra iristean...
- Saioaren arrazoia azalduko diete:
 - o Institutuko ikasleen euskara batzordekoak dira.
 - o Ikasleak direnez, institutuaren dinamikaren berri azaldu nahi diete.
 - o Euskara batzordekoak direnez: euskararen erabileraren inguruan ere hitz egin nahi dute.
- Hizkuntza aldetik zein alde dagoen ere azalduko dute: zenbat euskara erabiltzen zuten LHn eta DBHn, Batxilergoan zer aurkitu duten, bere garaian zerk eman zien atentzioa...

- Institutuaren berri emateko 5 galderen zerrenda bat aurkeztuko zaie LHko ikasleei. Adb:
 - o Zein dira gai zailenak?
 - o Zein da aldaketarik handiena LHtik DBHra?
 - o Zer moduz beste ikastetxeetakoekin nahastean?
 - o ...
- *(Saioak prestatzerakoan DBHko ikasleekin beraiekin aukeratu daitezke gai garrantzitsuenak edo deigarrienak eta horien erantzunak).*
- Ikasleek postitetan idatzi beharko dute gehien interesatzen zaizkien bi galderen zenbakiak eta guztiak bilduko dira.
- Aukeratutako ordenean erantzungo dituzte Batxilergoko ikasleek galderak.
- Erantzuten duten bitartean ikasleekin elkarrizketak ere sortu daitezke: galdera gehiago egin, horiek erantzun...

- Oharrak:
 - o DBHko ikasleei argi azaldu behar zaie, institutuari buruzko elkarrizketak sortzen direnean euskara hutsean izan behar dutela. Hau da: ikasleren batek beraiei erdaraz egiten badie ez ulertuarena egin behar dutela eta euskara erabiltzeko ahalegina eskatu.

- Power pointa erabiltzeko aukera balego, institutuko hainbat guneren argazkiak ere egin daitezke eta power pointean jarri. Azalpenak ematerakoan atzean argazkiak jar daitezke. (Ez dute testuarekin lotura zuzena izan beharrik, autonomatikoki pasatzen diren argazkiak izan daitezke).

Udaberriko bigarren saioa:

- Aurreko saioan institutuaren berri hitz eman da baina oraingoan gai garrantzitsu bat landu nahi da: euskararen erabilera institutuan.
- Lehenengo mezua:
 - Gure eskualdean gero eta euskaldun gehiago gara: gero eta gehiagok dakigu euskara. Zuek ere hor zaudete.
 - Euskararen erabilera ere gero eta handiagoa.
 - Argi daukagu euskara erabiltzea gure esku dagoela eta guk gero eta gehiago erabili nahi dugu.
 - Ikusi dugu institutura iristean hainbatek euskara gutxiago erabiltzen dutela, eta horrekin kezkatuta gaude. Euskara batzorde bat sortu dugu euskararen erabilera indartzeko.
- Sei egoera jarriko dizkiegu:
 - Familia: etxea, osaba-izebak, lehengusuak...
 - Kalea: lagunartea, plaza...
 - Festa giroa: jaiak, jaialdiak, udako festak...
 - Sare sozialak eta komunikabideak
 - Eskola orduz kanpoko jarduerak: kirola, musika eskola...
 - Musika: gustuko musika taldeak...
- Galderak egingo dizkiegu puntu bakoitzaren inguruan:
 - Zenbatek erabiltzen duzue euskara etxean? Eta osaba-izebekin? Eta lehengusuekin?
 - Zenbatek egiten duzue lagunartean euskaraz? Eta plazan zaudetenean?...
 - Zein dira zuen gustuko festak edo festarako giroak? Jaiak, diskotekak edo dena delakoak.
 - Zein sare sozial erabiltzen dituzue? Telebista ikusten duzuenan zer ikusten duzue?...
 - Zein jarduera egiten dituzue eskolatik kanpo? Musika, kirola...
 - Zein musika talde gustatzen zaizkizue?...

- Puntu bakoitza aipatzen dugunean gometsak emango dizkiogu bakoitzari.
 - o Ikasle bakoitzak galdera bakoitzeko bost gometsa izango ditu
 - o Gelako horma batean bi kartulina handi jarriko ditugu: batek euskara adierazten du eta besteak gaztelania.
 - o Galdera egiten dugunean, ikasleak altxa, eta kartulinetan gometsak jarri behar dituzte: ikasle bakoitzak erabakiko du zenbat gometsa jarri bakoitzean. Gune edo egoera bat guztia gaztelaniaz bada, bost gometsak kartulina horretan, biak agertzen badira bati bat edo bi eta besteari besteak...
 - o Bost galderak egindakoa kartulina bakoitzean zenbat gometsa dauden ikusi ahal izango dugu.

- Bigarren mezua (testuinguru nahiko euskaldunetako ikastetxeetako ikasleentzat):
 - o Euskara asko erabiltzen duzue, gutxienez eskolan, baina baita askok eskolatik kanpo ere.
 - o Hori poztekoa da: harro egon behar duzue.
 - o Institutuan euskararen erabilera datuak eskasagoak dira: behera egiten du.
 - o Baina zuek asko erabiltzen duzue. Mantendu. Ez jaitsi erabilera.
 - o Eta euskara gutxi erabiltzen dutenekin biltzen bazarete, edo batzuek zailtasunak badituzte euskaraz erraz aritzeko, lagundu iezaezue. Zuek euskaraz egiten badiezue beraiek ere egingo dute eta gero eta erraztasun handiagoa izango dute.
 - o Aldiz, batzuen artean euskaraz egiten hasten bazarete, beste batzuek ere erdarara joko duzue... eta nahi ez duzuen egoera askotan gaztelaniaz egiten amaituko duzue.

- Bigarren mezua (testuinguru ez oso euskaldunetarako ikastetxeetako ikasleentzat):
 - o Euskara asko erabiltzen duzue, gutxienez eskolan, baina baita askok eskolatik kanpo ere.
 - o Gero eta euskara maila hobea duzue, hori badakigu. Gero eta errazago egiten duzue. Eta hori badakizue zergatik den, ezta? Askok erabiltzen duzuelako (gutxienez ikastetxean).
 - o Institutuan ikasle askok euskara erabiltzen dugu eta gero eta gehiago erabili nahi dugu.

- Zuek ere erabil dezakezue eta horretara gonbidatzen zaituztegu. Badakigu askok erraztasun gehiago duzuela gaztelaniaz eta zuen artean gaztelaniaz egiteko ohitura duzuela.
 - Baina ikasle berriekin ere bilduko zarete, beraien artean euskaraz egiteko ohitura handia dutenak ere badira: gutxienez horiekin euskaraz egitera gonbidatzen zaituztegu.
 - Zuek egiten badiezue beraiek mantenduko dute. Horrela zuek ere gero eta euskara gehiago erabiltzeko aukera izango duzue.
 - Zuek ez badiezue egiten seguruenik beraiek zuei gaztelaniaz egingo dizuete. Hori denon kalterako da: zuek orain baino gutxiago erabiliko duzue eta beraiek euskaraz egin nahi izanda ere erdaraz egin beharko dute.
 - Guri hori gertatu zitzaigun, baina gaur egun gero eta euskara gehiago erabiltzen dugu eta pozik gaude.
- Azken mezua emango diegu:
- DBHra iristen direnean gutxienez LHn erabiltzen duten hainbeste erabiltzera gonbidatzen ditugu: ez dezala erabilerak behera egin. (Erabileraren inguruko ariketari erreferentzia egingo zaio).
 - Ez hori soilik: gehiago erabiltzera ere gonbidatzen ditugu. Prest egon daitezke? Gu laguntzeko prest gaude.
 - Nahi badute euskara batzordean ere parte har dezakete.
 - Irailean ikusiko dugu elkar.

Iraileko saioa (institutuan egingo dutena DBH1era iristean):

(Institutuko euskararen erabilera neurketarik ba al dugu? Horrela ez bada, komeniko litzateke saio hauen aurretik bat egitea. Oso sinplea izan daiteke. Datu hori erabiliko dugu saioan)

- DBHko ikasle bakoitzak bere burua aurkeztuko du: izena, non ikasi zuen, zein kurtsotan dagoen...
- Saioaren arrazoia azalduko diete:
- Institutuko ikasleen euskara batzordekoak dira.
 - Lehengo urtean egindako saioa aipatuko diete: gogoratzen zarete...?

- Euskararen erabilerari buruz hitz egingo dugu:
 - o Erabilera datu batzuk emango dizkiegu:
 - Herriko kale erabilera: orokorra eta gazteena
 - Institutuko erabilera
 - o Institutuan denok euskaldunak gara: guztiok badakigu. Baina erabilera ez da handiegia.
 - o Ez diogu inori errurik bota nahi, baina erabilera handiagoa izatea nahi dugu.
 - o Jar diezaiozun gure buruari erronka: zenbatera igo daiteke euskararen erabilera urte batean?
 - o Horri buruz hitz egingo dugu eta adosten saiatuko gara:
 - Non jarri dezakegu helburua?
 - Zein zailtasun izan ditzakegu? Zer dago gure esku?

- Mezu nagusia emango diete:
 - o Euskara asko erabiltzera gonbidatzen zaituztegu.
 - o Askok nahi dugu euskaraz bizi, eta horretan ahalegindu gaitzke beste ikaskideekin euskara mantenduz. Erdaraz egiten dizunari ere euskaraz erantzun.
 - o Euskararen erabilera institutuan indartu egin nahi dugu. Gora egin dezake eta hori nahi dugu. Horretan ahaleginduko gara.
 - o Zein da abiapuntua? Gutxienez lehengo urtean erabiltzen zenuten adina erabiltzea, eta hortik aurrera euskara erabiltzeko gogoia erakustea.

- Euskararen inguruan egingo dituzten jardueren berri emango zaie:
 - o Euskararen eguna, korrika...
 - o Euskara Batzordearen berri emango diete: nola antolatzen den, zer egiten duten...
 - o Euskararen erabileran eragile izatera gonbidatuko dituzte. Adibidez: batzordean parte hartzera.
 - o Lortuko al dugu erabilera helburua?